

Конгрес Українських Націоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 27 травня 2008 року № 22 (238)

ЧЕСТЬ НАЦІЇ

ГЕРОЯМ СЛАВА!

Чи не найпомітнішими дороговказами на шляху до української Незалежности були ватажки національно-визвольних змагань нашого народу, яких ми по праву і з пошаною називаємо Героями. День Героїв українська громада відзначає 23 травня.

Богдан ЗАХАРЯК, "Нація і держава"

Для членів КУН стало доброю традицією брати активну участь у подібних заходах. Не стало винятком і цьогорічне вшанування Героїв. Разом з іншими національно-демократичними силами українські націоналісти поклали квіти до могил, пам'ятних знаків, меморіальних дощок визначних особистостей національно-визвольного руху. Молилися під час урочистої літургії і панахиди в церкві св. Миколая на Аскольдовій могилі в пам'ять першого провідника ОУН Євгена Коновальця та його побратимів, які віддали життя за волю України. Після служби численна громада вийшла до місця поховання героїв Крут, де також було відслужено панахиду. На Володимирському гірці закладено камінь, де планується побудувати Пантеон української Слави.

А в неділю, 25 травня, на одній із пілястр церкви Святого Миколая Чудотворця відкрито меморіальну дошку, присвячену пам'яті Слави Стецько. Захід відбувся у світлій і урочистій обстановці, після Святої Літургії, за присутності священиків, чисельної церковної громади, яка сім'ями прийшла сюди з нагоди храмового свята Миколи Теплого.

До присутніх звернулася племінниця пані Слави Леся Брацюнь. Вона висловила щиру подяку пароху громади Ігорю Онишкевичу, який запропонував, зважаючи на те, що пані Слава була парафіянкою цього храму, та за її заслуги перед Церквою і Україною, встановити на її честь меморіальну дошку.

Слова подяки пані Леся склала автору ідеї – скульптору проекту Борису Довганю, а також народному депутату України п'ятого скликання, голові Київської обласної організації Конгресу Андрію Лопушанському, який узяв на себе витрати з виготовлення та встановлення меморіальної дошки. А ще прозвучали добрі слова на адресу церковної громади, усім, хто вшанував своєю присутністю пам'ять про Славу Стецько.

Відкрили меморіальну дошку Борис Довгань та Андрій Лопушанський. Коли спало покривало, перед присутніми постав рельєфний портрет Слави Стецько на білому мармурі з написом: "Тут молилася за Україну і звідси пішла до Господа Слава Стецько". До меморіальної дошки поклали корзину квітів від Конгресу Українських Націоналістів.

Скульптор Борис Довгань, який добре знав пані Славу ще з Мюнхена, спілкувався з нею у Києві, розповів, що в пошуках ідеї та матеріалу для меморіальної дошки зупинився на рельєфному портретному зображенні пані Слави на білому мармурі, що найкраще підходить до світлого образу цієї жінки. Про внесок Слави Стецько у розбудову Української держави, її заслуги перед Україною та Конгресом Українських Націоналістів говорив у своєму виступі Андрій Лопушанський.

Церковне свято продовжив фестиваль духовної пісні "Аскольдів Глас". Присутні відчули щирість та гостинність церковної громади під час святкової гостини.

У ці дні українські націоналісти маніфестували єдність з національними Героями в різних куточках України. Як зазначив голова Секретаріату КУН Степан Брацюнь, "День Героїв – це наша пам'ять про визначних українців, які поставили інтереси нації понад усе. Сотні тисяч героїв, відомих і невідомих, крокували тернистим шляхом становлення української нації та держави. Ми повинні виховувати нашу молодь на героїчних прикладах таких людей, як Степан Бандера, Євген Коновалець, подружжя Стецьків. День Героїв має бути державним святом".

Ще треба багато зробити для розбудови Української Соборної Незалежної Держави, але віримо, що пам'ять і слава про усіх тих, хто з честю загинув за ідею, за віковічну мрію, назавжди залишиться у серці кожного українця.

Слава Україні! Героям Слава!

На світлині (зліва направо): отець Володимир, Борис ДОВГАНЬ, послушник церкви Андрій, Андрій ЛОПУШАНСЬКИЙ, Леся БРАЦЮНЬ і отець Ігор під час відкриття меморіальної дошки.
Світлина автора.

ДЗВОНИ ЧОРНОБИЛЯ

"МИ ТУТ ЩЕ БУДЕМО!"

Післяслово до роковин трагедії

Микола СЕРГІЙЧУК, "Нація і держава"

Помаранчевий "MAN" швидко мчав на Північ. Його пасажири – переважно колишні мешканці Прип'яті, учасники ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС – їхали у зону відчуження, туди, де свого часу прожили більше десятка літ, де в тривожні весняні дні 1986 року приборкували атом, що вийшов з-під контролю людини. Усі вони – члени громадської організації Союз інвалідів Чорнобиля Святошинського району міста Києва, яку очолює Сергій Красильников. Тоді він керував одним із підрозділів, що локалізовував масштаби катастрофи, а нині, незважаючи на стан здоров'я (пересувається за допомогою інвалідного візка), на всіх рівнях відстоює інтереси "чорнобильців", постійно вникає у їхні запити, домагається вирішення назрілих питань.

– У тісному контакті із спілкою працює управління праці та соціального захисту населення Святошинської райдержадміністрації міста Києва, яке очолює Ірина Жидченко, – говорить керівник відділу з чорнобильських питань Микола Луковенко (безпосередній учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС). – Спільно виробляємо план роботи, визначаємо порядок вирішення невідкладних питань, організовуємо для людей різні допомоги, влаштовуємо масові заходи.

До речі, завдячуючи голові Святошинської районної у місті Києві ради та райдержадміністрації Володимирові Мазепі, який завжди йде назустріч проханням районних чорнобильських організацій, стала можливою і ця поїздка в зону відчуження. Усі питання щодо цього були заздалегідь обговорені і погоджені у відповідних інстанціях.

Місто Прип'ять до аварії

...За вікном автобуса пропливають поліські краєвиди, а тим часом пасажири ведуть між собою розмови, зміст яких зводиться головним чином до теми Чорнобиля.

Навпроти сидить Петро Семенюк, який свого часу працював у "Метробуді". Тієї тривожної пори робітники його підприємства разом із донецькими гірниками спішно прокладали під четвертим реактором тунель, що мав забезпечити виконання необхідної операції з локалізації масштабів катастрофи.

– Тоді, – говорить, – нас було мобілізовано близько 500 чоловік. На сьогодні вже чимало з них пішло з життя.

Згубний вплив радіації позначився і на його здоров'ї, а також інших ліквідаторів. Наприклад, Олександру Вовку, міцної статури чоловікові, нині кожен крок дається з труднощами, пересувається, спираючись на милиці.

Важко зітхаючи, він заводить розмову про бюрократизм чиновників, з яким нерідко стикався, коли оформляв документи про інвалідність – не один раз ходив по колу, збирав різні довідки, підтвердження. Особливо прикро, що таку прискіпливість "канцеляристи" проявляли не до всіх, бо ж, як зізнався, не один раз зустрічав "липових" ліквідаторів...

Закінчення на 5-й стор.

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

ВІННИЧЧИНА

За ініціативи Проводу Вінницької ОО КУН в обласному центрі, біля могили Січових Стрільців та вояків ОУН-УПА, відбувся мітинг-реквієм з нагоди Дня Героїв. Його відкрив вступною промовою голова ВОО КУН Віталій Гусар, після чого гурт "Просвіта" виконав Гімн Українських Націоналістів.

Владика Онуфрій із священиками УПЦ КП відправив панахиду за убієнними комуно-нацистською владою Миколою Міхновським, Симоном Петлюрою, Євгеном Коновальцем та мільйонами українців, які полягли за Волю України.

За традицією, біля могили Героїв склали Посвяту на вірність служіння українській нації та Україні молоді націоналісти з Технічного та Педагогічного університетів.

Учасники гурту "Просвіта" виконали низку патріотичних пісень. А на завершення присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять полеглих за Волю України, поклали квіти до могили і виконали Гімн України. Та ще довго не розходилися, схвильовані побаченим і почутим...

Прес-служба
Вінницької ОО КУН

ЖИТОМИРЩИНА

У січні 1945 року за наказом Дороша, командира УПА-"Північ", була організована остання агітаційно-похідна група УПА на Житомирщині. Поблизу м. Овруча наші побратими потрапили в пастку НКВС – семеро загинуло на місці, восьмий підірвав себе разом з окупантами. Довгі роки родина лісника Редчиць тримала в таємниці місце загибелі вояків УПА та доглядала братську могилу, передаючи цю справу від батька до сина. За ініціативи командира пошукового загону, полковника козацтва Якова Хрищука в Овручі відбулося перепоховання та встановлення пам'ятника героїчно загиблим воїнам УПА. Почесно відкрити пам'ятник надали право заступнику голови Спілки офіцерів України, члену КУН Євгену Лупакову. Після патріотичних промов до священного місця було покладено квіти.

КИЇВ

На Байковому кладовищі, що в столиці, на розі ділянки № 42, де знаходиться нещодавно віднайдена могила Миколи Міхновського, завдяки МАУП відкрито перший в Україні пам'ятник засновнику ідеології українського націоналізму. Про незабутню постать видатного українського політика поділилися думками керівники МАУП. Трохи згодом до пам'ятника поклали квіти та провідали могилу Міхновського голова центральної ради Української партії Олег Олійник, голова Секретаріату КУН Степан Брацюнь, заступник голови Спілки офіцерів України Євген Лупаков, письменник Василь Фольварочний, народні депутати України Юрій Гнаткевич Павло Мовчан та представники громадськости, які прийшли вшанувати пам'ять Великого Українця. Тепер справа за державою: встановити пам'ятник, гідний Миколи Міхновського по вулиці Жилянській, де він провів останні дні, і де знаходиться нині Конституційний суд України. Міхновський, як відомо, був автором Конституції УНР.

Під час церемонії відкриття пам'ятника М. Міхновському

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

АКТУАЛЬНО

МИКОЛАЇВСЬКІ ТРАНСПОРТНИКИ ЗАГОВОРИЛИ ДЕРЖАВНОЮ

Раніше водії трамваїв і тролейбусів Миколаєва не оголошували зупинок українською мовою. Член КУН Анатолій Ільченко звертався до директора КП "Миколаївелектротранс", міського голови, прокуратури з проханням забезпечити оголошення зупинок українською мовою. У відповідях йому пояснювали, що, мовляв, держава захищає російську мову і забезпечує її розвиток та вільне використання. А на його прохання спілкуватися українською контролери та й деякі пасажири здіймали галас, зупиняли вагони поміж зупинками і виштовхували україномовного пасажира.

Анатолій Ільченко подав позов до суду. Справа розглядалася довго, з перервами. Представники відповідача оббріхували пасажира, який захотів оголошень українською мовою. Були допитані свідки, які підтвердили, що у електротранспорті зупинки оголошуються тільки російською.

Заводський районний суд Миколаєва зобов'язав КП "Миколаївелектротранс" оголошувати інформацію для пасажирів українською мовою і стягнув з нього 500 гривень для позивача як компенсацію за заподіяну йому моральну шкоду. Апеляційний суд Миколаївської области відхилив апеляційну скаргу КП "Миколаївелектротранс" і залишив рішення районного суду без змін. Виконавча служба відкрила провадження за виконавчими листами, і тепер директор підприємства несе відповідальність за виконання рішення суду.

Так, у вагонах встановили пристрої для оголошень, і зупинки оголошуються українською мовою. Відповідно, що й окремі водії згадали, що їхні батьки – українці, тож почали оголошувати зупинки українською.

Кожен має право на інформаційне забезпечення українською мовою, і суд забезпечить це право. Цей факт є яскравим прикладом для наслідування у питанні захисту рідної мови.

Тож не треба боротися проти двомовності. Захищайте свою мову.

Василь ЧВАНЦЕВ,
голова Заводської районної організації КУН м. Миколаєва

ХАРКІВЩИНА

Вже кілька років поспіль Сахновщинська громадська організація "Суспільна Служба України", яку я маю честь очолювати, влаштовує поїздки місцевих школярів до м. Коломиї на Прикарпатті. Наша організація є благодійною. Іноді поїздки відбувалися за спонсорські кошти, часом вдавалося добитися трохи бюджетних (місцевих), а переважно гроші дають батьки (хто має змогу після того, як безкоштовний проїзд дітей під час зимових канікул скасували В. Янукович з М. Азаровим і не відновили Ю. Тимошенко з В. Пинзеником).

Починалося все з домовлености з відомим КУНівцем, тодішнім заступником голови Коломийської міськради Любомиром Грабцем (син славного полковника "Батька" – командира групи УПА-"Південь" Омеляна Грабця). Не відмовляли в прийомі наших делегацій і його наступники в Коломийській мерії. Сам же Л. Грабець, як і відомий правозахисник Д. Гриньків, зустрічалися з нашими школярами, розповідали їм про визвольну боротьбу українського народу. Після минулої поїздки (2007 р.) на основі подарованої літератури п'ятеро старшокласників зі своєї ініціативи написали реферати для уроків історії на тему боротьби УПА.

А хто побував у тому краї раз, той захоче повернутися ще. Перед цьогорічними весняними канікулами Сахновщинська районна рада (якою керують члени Партії регіонів) погодилася виділити певну суму для поїздки дітей пільгових категорій. Та керівництво ані відділу освіти, ані школи №2 (звідки була набрана делегація дітей) не побажали стати розпорядниками бюджетних коштів, хоча сахновщинські керівники освіти є членами ВО "Батьківщина", хизуються приналежністю до БЮТ.

Володимир ВАКУЛЕНКО,
голова Сахновщинської РО КУН

ХЕРСОНЩИНА

18 травня, у День пам'яті жертв політичних репресій, у Херсоні відбувся мітинг біля пам'ятника Жертвам тоталітарного режиму.

У мітингу взяли участь керівники обласної державної адміністрації, трудових колективів, представники політичних партій і громадських організацій.

Пам'ять жертв політичних репресій було вшановано хвилиною мовчання. Учасники мітингу поклали квіти до пам'ятника невинно убієнним.

Відповідні заходи проведено цього дня в усіх районних центрах і містах области.

ЧЕРНІГІВЩИНА

У приміщенні Чернігівської обласної ради відбувся вечір пам'яті відомого американського історика, політолога та журналіста, дослідника Голодомору 1932–1933 рр. Джеймса Мейса. Значною мірою саме завдяки його дослідженням світ дізнався про Голодомор в Україні. У 1986–1987 роках Джеймс Мейс був виконавчим директором комісії дослідників (юристів та істориків) при Конгресі Сполучених Штатів Америки, які взялися дати оцінку українському Голодомору 1932–1933 років. Дослідивши архівні документи, він зібрав свідчення людей, які в різні часи виїхали з України до Канади і Сполучених Штатів, опитав багатьох свідків, яким дивом вдалося вислизнути з обіймів Совєтів. Уже у 90-х роках, за незалежної України, він подарував 200 годин аудіозаписів безцінних свідчень Парламентській бібліотеці у Києві.

Мейс з обуренням згадував позицію декого з західних славістів, "совєтологів" й інших знавців радянського тоталітаризму, які відмовлялися визнати, по-перше, жахливу чисельність жертв цього комуністичного експерименту, а по-друге, відповідальність за свою злочинну сліпоту – бо саме 1933-го офіційний Вашингтон визнав СРСР і встановив із кремлівськими людожерами дипломатичні зносини.

Починаючи з 1980-х років, Джеймс Мейс працював разом із Робертом Конквестом, автором знаменитої книги про Голодомор "Жнива скорботи". У 1993 році Дж. Мейс переїхав із США до Києва, де жив і працював на кафедрі політології у Києво-Могилянській академії. Помер Джеймс Мейс 3 травня 2004 р. і був похований у Києві.

На презентації виставки

26 листопада 2005 року Президент України Віктор Ющенко нагородив Джеймса Мейса орденом князя Ярослава Мудрого II ступеня (посмертно), а 2 грудня 2005 року підписав розпорядження про вшанування пам'яті Дж. Мейса.

Джеймс Мейс, доторкнувшись до історії України, сприйняв всю трагедію українського народу як свою. Переймаючись болем вчиненого геноциду над Українською Нацією, нащадок індіанського племені став її часткою.

На заходи були запрошені представники КУН, освітяни Чернігова та области, представники органів виконавчої влади, громадських організацій, журналісти.

На початку зібрання відбулася презентація виставки "Ми звинувачуємо! Голодомор 1932–1993 років – геноцид українського народу", яку провів директор Чернігівського обласного історичного музею Сергій Лаєвський. У залі засідань, де проходив вечір пам'яті, до присутніх звернулися голова Чернігівської обласної ради Наталія Романова, заступник голови Чернігівської ОДА Георгій Черниш, заступник голови інституту національної пам'яті Владислав Верстюк. Своїми спогадами про Джеймса Мейса з присутніми поділилась вдова історика Наталія Дзюбенко-Мейс, письменник Іван Драч, головний редактор газети "День" Лариса Івшина, директор департаменту Українського інституту національної пам'яті Олег Білий та інші.

Україна має мізерних політиків, але величезну історію та культуру. І ми маємо сотні прикладів видатних людей неукраїнського походження, які стали часткою Української Нації. Тисячоліття спадщина наших предків спонукає нас до творення великої і могутньої Української Держави.

Валерій РЯБЧЕНКО,
голова ЧОО КУН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Демид Анатолій	(0382) 65-72-35
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

 ГРИМАСИ ДОБИ

ГОРЕ ТИМ, ВІД КОГО ПРИХОДЯТЬ СПОКУСИ

За показовою простакуватістю криється новопосталий магнат-скоробагатько

Нинішні позачергові вибори до Київської міської ради та Київського міського голови вкотре (дійсно-бо не вперше, проте вкрай яскраво) засвідчили цілу низку духовних та моральних недугів посткомуністичного, проте і донині суттєво залежного від витвореного в часі окупації світосприйняття.

Олесь ВАХНІЙ

Перш за все, про причину самих виборів. Поза сумнівом, що та політична сила, котра контролює Київ, суттєво впливає й на ситуацію в державі в цілому. Попри мої антипатії до пана Черновецького, почуваюся зобов'язаним віддати йому належне. Грати на проблемах зденаціоналізованого плебсу він вміє. Звідсіля й така популярність. Духовно здеградованим київським обивателям подаровані пакети з харчами й дешеві театральні дійства, котрі влаштовував й влаштовує Л. Черновецький (наприклад, позачергове й показове роздавання дійсно потребуючим квартир коштом міського бюджету), виявилися суттєво вагомішим аргументом, аніж почуття обов'язку перед Україною, нащадками й моральністю. Звідсіля й такий "шалений" успіх. Поза увагою "байдужого до політики електорату" залишилися рекордні за швидкістю постанови Київської міської ради (де головує заступник Черновецького Олесь Довгий) про виділення земельних ділянок кільком комерційним структурам під забудову. Рекламована оточенням Л. Черновецького відкритість насправді нічого спільного з дійсністю не має. Нині вже відомо, що розхвалена на всі лади "команда" нинішнього голови складається з осіб, котрі просто "придбали" місця в його оточенні (наприклад, вже згадуваний Олесь Довгий є сином одного з власників "Укртелекому"). Здобуті ними посади є формою задоволення власних амбіцій й нагоди, без перебільшення, "казково збагатитися". Дії, до котрих вдавався і вдається нині пан Черновецький, свідчать про його цілковито антинаціональне спрямування. Чимало дій (рівно як і манеру поведінки) самого Черновецького деякі політики й політологи потрактовують його розумовою або психічною недугою, проте спостереження за ним та кілька безпосередніх контактів дають підстави стверджувати, що ця теза не відповідає дійсності. Насправді за показовою простакуватістю криється новопосталий магнат-скоробагатько, для котрого влада, слава й гроші є єдиним мірилом й поясненням усих вчинків. Прагненням "здобути голоси виборців" пояснюється і його заграванія з сектою нігерійця Сандея Аделеджі, православ'ям як Московського, так і Київського патріархатів, а згодом й "зізнанням" у вимушеному замовчуванні його батьками єврейського походження. Неважко здогадатися, що для байдужого до національних потреб українців Леоніда Черновецького перейменування вул. Січневого Повстання на вул. Івана Мазепи в дійсності виявилося не свідченням його "прозріння й патріотичности", а прагненням прихилити до себе національно-свідомих киян й водночас "прогнутися" перед Президентом, котрий не приховує власних симпатій стосовно опального гетьмана. Які в такому каламбурі можуть бути принципи? Зрозуміло, що ніяких.

Мер ЧЕРНОВЕЦЬКИЙ: провисання в просторі і часі

Започатковані самим Черновецьким заходи "з наведення ладу в столиці" мають власне пояснення. В Києві (як і в будь-якому іншому густонаселеному місті) зіткнулись у доволі жорстокому зударі кілька фінансових потуг. Нинішня "боротьба за прибутки" (розважальна індустрія, збут товарів, надання населенню найрізноманітніших послуг) не є навіть аморальною. Вона поза межами моралі, найелементарнішої порядности й здорового глузду. Методи, котрими послуговуються в цій "війні", шокують й провокують до адекватної реакції водночас. Неабияк розрекламована "боротьба" Черновецького з "однорукими бандитами" (ігровими автоматами) в дійсності є однією з форм поборення власних конкурентів. Чимало хто з оточення Черновецького утримують цілі ігрові зали й павільйони. Близько року тому Черновецький дав дозвіл на будівництво боулінг-клубу й низки азартних клубів на території (нехай і мініатюрного) лісопарку поблизу станції метро "Дарниця". Такий крок аж ніяк не йде в згоді з його заявами про необхідність перенести азартно-ігрові установи за межі Києва. Конфлікти довкола "незаконних забудов" також є однією з форм поборення конкурентів. Подейкують, що саме унеможливлення здійснення деяких "будівельних проектів", за котрими стояли підконтрольні нинішньому прем'єр-міністру будівельні компанії, і стало головною причиною її активного прагнення будь-що усунути Черновецького з крісла міського голови.

Попри безліч справедливих закидів опонентами супроти Черновецького, реалії засвідчили, що принципової різниці між нинішнім головою й прагнучими посісти його крісло – немає. Методи, до котрих вдавалися більшість учасників передвиборних перегонів, заслуговують не лише на осуд, а й на кримінальне покарання. Шукаєте конкретних прикладів? Будь ласка. Загальновідомо, що Черновецький вдало відшукав власний електорат. Ядро його прихильників становлять особи похилого віку. З одного боку, це найдисциплінованіша й доволі активна частка нашого штучно доведеного до рівня деградації суспільства. В часи комуністичного тоталітаризму й московської окупації роль цих людей була зведена до позбавлення права на обурення й невдоволення знаряддям втілення в життя злочинних планів кремлівських верховодів. Після проголошення Незалежности відучений від вміння самостійно давати оцінки явищам та вирішувати постали проблеми плебс (прошу не ображатися на термін, але іншого слова я не можу відшукати) потребував того, хто б за них усе вирішував й не обтяжував пошуком вирішення суспільних проблем. Черновецький вдало зіграв на недолугості мас, витворених комуністичним тоталітаризмом. Роздаровуючи крупу, цукор й олію, анулюючи дозволи свого попередника Олександра Омельченка на будівництво окремих (таких, котрі здійснювалися його політичними та економічними суперниками) житлових й нежитлових приміщень, він формував собі імідж борця з корупцією. За кілька днів до виборів на екранах кількох телеканалів промайнули сюжети начебто міліцейської хроніки. Коментатор інформував, що правоохоронці затримали призначений для підкупу Черновецьким виборців вантаж вже непридатної для вжитку їжі. Сюжет декілька разів демонстрували в різний час на кількох телеканалах. З одним з учасників "розкриття злочину" (до речі також кандидатом на пост міського голови) я спілкувався безпосередньо. Він навіть не приховував, що за участь в "затриманні" вантажу отримав від "серйозніших конкурентів Черновецького" певну винагороду. Навряд чи за цим фактом і супроти самого Черновецького, і супроти тих, хто таким чином (обббріхуючи) намагався його скомпрометувати, буде порушено кримінальну справу. Прикро, але Україна не належить до числа цивілізованих держав. За брехню тут не карають.

Для більшості киян (та й значної кількости прибулих з інших регіонів заробітчан) нинішні вибори були непоганою нагодою заробити. Добові складали від 140 до 250 гривень. Проте відразу виникають запитання: звідкіля вони взялися? Хто "спонсорував" і з якою метою? "Агітатори", учасники проплачених мітингів, пікетів й покладань квітів до пам'ятників (Громадський Актив Києва вдався й до таких форм пошуку голосів виборців) жодних угод з "роботодавцями" не укладали. Все відбувалося згідно з усними домовленостями, тож спроби переконати в непричетності до кримінальних (себто непередбачених Конституцією й іншими нормативними документами) форм отримання коштів будуть вкрай нещирими. Проте викинуті на вітер гроші в даному випадку мене турбують найменше. Боляче і страшно за тих, хто, не маючи ані найменших політичних переконань, за оплату агітував киян віддати власний голос за своїх роботодавців. Такі речі стають причиною продажности й безпринципности. Мені страшно жити серед тих, хто цілий день, сидячи в наметі з написом "Блок Леоніда Черновецького", роздаровував киянам беззмістовні й нецікаві газетки, а ввечері, отримавши добові, одягав футболку з символікою іншого політико-економічного середовища й біг під міську раду лаяти нинішнього Київського голову. Страшно тому, що завтра ці люди за купку асигнацій зрадять Батьківщину. А власну підлість пояснять скрутним матеріальним становищем. Тому почуваюсь зобов'язаним закликати політиканів припинити розбещувати молодь. Пам'ятайте: горе тим, від кого приходять спокуси.

 МЕТАМОРФОЗИ ЧАСУ

ОБІЦЯНКА-ЦЯЦЯНКА...

Землякам Юлії Тимошенко набридло чекати обіцяного

Депутати Дніпропетровської міськради вимагають від прем'єра Юлії Тимошенко негайно внести на розгляд Верховної Ради поправки до Держбюджету на 2008 рік, передбачивши збільшення на 30% субвенцій Дніпропетровську.

Відкритий лист до прем'єра депутати затвердили на засіданні міськради минулого тижня, повідомляє "Інтерфакс-Україна".

Депутати також вимагають від Тимошенко "виділити обіцяні 1,5 млрд грн.".

Лист зачитав депутат міськради, лідер коаліції більшості "Рідний Дніпропетровськ", керівник громадської організації "Громадська сила" Загід Краснов.

Він нагадав, що в січні цього року під час візиту в Дніпропетровськ Тимошенко "пообіцяла землякам 1,5 млрд грн.".

"Ви підтримали будівництво метрополітену, дві станції якого повинні ввійти в експлуатацію до кінця цього року. Тільки на будівництво метро, за Вашими обіцянками, місто повинно одержати 890 млн грн. Ви також виступили за будівництво Південної об'їзної дороги навколо Дніпропетровська, розвиток транспортної інфраструктури і вирішення інших питань, пов'язаних із проведенням у нашому місті чемпіонату Європи з футболу в 2012 році", – сказав він, відзначивши, що "ці слова так і залишилися порожніми обіцянками".

Депутати висловили незгоду і зі збільшенням відрахувань до держбюджету і зменшенням субвенцій з держбюджету.

"З приходом Вашого уряду Дніпропетровську встановлений план відрахувань до держбюджету вдвічі більше. З міської скарбниці повинно піти 290,5 млн. грн., а обсяг передбачуваних субвенцій зменшився на 55 млн грн. і склав 322, 5 млн. грн.", – йдеться в листі.

"Жоден Ваш попередник, Юліє Володимирівно, не дозволяв собі поводитися подібним чином – вимагати від Дніпропетровська вдвічі більше грошей, а натомість давати вдвічі більше обіцянок, і при цьому жодну з них не виконувати", – підкреслюють депутати міськради.

ДОНЕЦЬКІ МАНКУРТИ

У шахтарському краї продовжують "гнати порожняк"

Донецька міськрада вирішила обмежити використання української мови у школах.

За таке рішення минулого тижня проголосували майже одностайно: 55 із 58-ми депутатів, присутніх на засіданні.

Вони переконані, що таке рішення "вдосконалить" освітню галузь Донецька, передає Радіо "Свобода".

Обмеження поширюється не лише на школи, а й на дитячі садки.

Зокрема, відтепер заборонили відкривати нові україномовні дошкільні заклади та групи, а також збільшувати кількість учнів, котрі вже навчаються українською.

А в рамках програми розвитку російської мови Донецька міськрада визначила 10 "базових шкіл" із поглибленням вивчення російської мови і літератури.

На даний момент у Донецьку 34 україномовні школи і 649 класів з українською мовою навчання. У цих школах навчається 15141 школяр (це 21% від загальної кількости).

Богдан ЗАХАРЯК,
"Нація і держава"

ПОЗИЦІЯ

ОФІЦЕРИ ЗА ДЕРЖАВУ, ...А ВОНА ЇХ НЕ ЧУЄ

XIX з'їзд Спілки офіцерів України, який відбувся 10 травня у Києві, задекларував глибоко патріотичну, проукраїнську державницьку позицію членства організації. Проте у вищих ешелонах влади до них не прислуховуються. Чи й не хочуть чути?

Спілка офіцерів України – всеукраїнська неурядова громадська військово-патріотична організація. Не клон, не партійний проект. На момент здобуття Україною незалежності була першою і єдиною організацією, яка поставила за мету відновлення національних Збройних Сил. Серед її членства як відставники, так і бойові офіцери нинішньої української армії, силових структур. Здійснюючи експертизу різних аспектів військової політики, активну патріотично-виховну роботу серед молоді та військових кадрів, СОУ здатна надати державі безцінну допомогу в розбудові системи цивільного контролю над Збройними Силами України. Позиція офіцерства з цих питань імпонує українським націоналістам.

У звітній доповіді голови СОУ, полковника В'ячеслава Білоуса, у виступах делегатів звучала глибока стурбованість за стан справ у Збройних Силах України. З'їзд констатував, що насправді під гаслами "реформ" відбувається їхнє механічне скорочення, що призводить до абсурдних за своєю суттю заходів, як-то: ліквідація ядерної зброї і військової інфраструктури, скорочення звичайних озброєнь, зменшення мобілізаційних ресурсів та чисельності особового складу армії і флоту без урахування військово-політичної ситуації в Європі.

Згубним, на переконання офіцерів, для оборонної політики держави стало занадто радикальне скорочення її Збройних Сил, чисельний склад яких на 2008 р. затверджено у кількості 190 тис. чол., а на 2010 рік планується 140 тис. чол. У той же час наші сусіди поляки, коли були у Варшавському договорі, мали 185-тисячну армію, тепер вона становить – 215 тисяч. У Румунії чисельність армії більша, ніж у Польщі.

Причину цього учасники з'їзду вбачають у тому, що в основу розрахунку чисельності покладено не військово-політичний аналіз вірогідних військових загроз, а лише фактор необтяжливості для економіки.

Суспільству нав'язується ідея "невеликих", "мобільних", а насправді небоєздатних військ, з оснащенням зразка минулого століття, технічний ресурс якого закінчився або закінчується.

Офіцери вважають, що поки Україна не є в системі колективної безпеки НАТО, треба мати боєздатну армію з тактичною ядерною зброєю стримування, неухильно виконувати вимоги Закону "Про військовий обов'язок і військову службу".

СОУ виступає за змішану систему комплектування українського війська. Окрім того, що перехід на контрактну армію потребує 49 млрд. грн., яких немає в бюджеті, спочатку потрібно вирішити сьогоднішні соціальні проблеми військових, підготувати необхідну правову базу. Та головний аргумент для переходу до змішаної системи, на думку офіцерів, полягає у тому, що українці були бездержавною нацією понад 300 років. Тому потрібний міцний зв'язок між армією і суспільством, щоб ЗСУ стали тією організацією, де формується воїн-патріот, а не воїн-найманець, воїн-космополіт. Наприклад, ФРН – активний член НАТО, має змішану систему комплектування армії, а її боєздатність – одна з найвищих у світі. Аналогічно комплектується армія Швеції, а молоді шведи стоять у черзі на проходження військової служби.

Офіцери впевнені, що нам потрібні війська місцевої самооборони. Такий мобілізаційний план має, наприклад, Румунія, де кожне середнього масштабу підприємство за три години може розгорнути роту, велике – батальйон, а за вісім годин повинна бути розгорнута дивізія. З боку деяких наших сусідів уже не раз звучали зазіхання на українську територію.

З'їзд ще раз підтримав Президента щодо вступу України до НАТО та виведення російського флоту з Севастополя.

Загрозу для державного суверенітету офіцери вбачають у тому, що нині значна частина військовослужбовців, офіцерів, мічманів та контрактників Чорноморського флоту Російської Федерації невідомо яким чином здобула паспорти громадянина України, бере участь у виборних кампаніях у Криму та інших акціях на боці антиукраїнських сил. Деякі з них, маючи подвійне громадянство, отримують українську пенсію, оскільки вона значно вища за російську. Після завершення служби в ЗС РФ вони тисячами залишаються на постійне проживання на півострові, де мер Москви Лужков будує для них житло. Освіши на теренах України, контингент іноземних військових поселенців створює антиукраїнські партії, рухи, фонди, що фінансуються з Москви, здійснюють антиукраїнські провокативні дії, сіють міжнаціональну та релігійну ворожнечу, розбрат в українському суспільстві.

Феодосійський шабаш, який влаштували українофобські сили влітку 2006 року, – яскравий доказ цього. Уже не вперше Спілка намагається привернути увагу державного керівництва до цієї проблеми, однак реакції немає.

Офіцерам боляче дивитися, як розбазарюється військове майно. У цьому році, завдяки неймовірним зусиллям представників Львівської СОУ, вдалося зупинити приватизацію Львівського танкового заводу. Голова спілки В. Білоус повідомив, що земля навколо Центрального будинку офіцерів, де якраз і відбувався зїзд, уже продана попередніми керівниками Міноборони. Хто продав, кому і з якою користю для ЗСУ, відповіді немає.

Гостро стояло на з'їзді питання соціальних гарантій для військовослужбовців, передбачених чинним законодавством, що у багатьох випадках не виконуються внаслідок ігнорування законів на всіх щаблях влади. Так, сьогодні на квартирному обліку перебуває 51,5 тис., з них – 20 тисяч більше 10 років стоять у черзі на житло. Є проблеми і з пенсійним забезпеченням.

Обговорювалися також проблеми військово-патріотичного виховання, яке, на думку офіцерів, має стати одним з головних пріоритетів Міноборони, основу котрого має становити українська національна ідея. Турбує професіоналізм, а ще більше ідейний вияв, рівень свідомости офіцерського складу. Спілка наполягає на неухильному виконанні указу Президента щодо відновлення гуманітарних структур, відповідальних за виховний процес у військах.

Українських дух – дух патріотизму потрібно відродити, перш за все, серед державних чиновників. Офіцери переконані, що держслужбовці 1–3 категорій (а це від Президента до голови РДА й осіб, які їм відповідні за статусом) зобов'язані пройти військову службу, перш ніж зайняти посаду. Тоді, можливо, їхні діти не шукатимуть екстриму на розкішних автомобілях, а навчатимуться боронити свою землю, берегти те, що завоювали українські націоналісти всіх часів.

Делегати з'їзду звернулися до Президента України з пропозицією до 100-річчя з дня народження Степана Бандери присвоїти Провідникові звання Героя України. Іншим зверненням пропонується відновити графу національність у паспорті громадянина України та у свідоцтві про народження, забезпечити неухильне використання в армії української мови. Заплановано заходи щодо участи СОУ у відзначенні подій Українських визвольних змагань 1917–1920 рр., 360-ї річниці початку Національно-визвольної війни українського народу середини XVII століття, 350-річчя перемоги війська під проводом гетьмана Івана Виговського у Конотопській битві (2009) та 300-ї річниці подій, пов'язаних з військово-політичним виступом гетьмана Івана Мазепи та укладання українсько-шведського союзу.

На з'їзді також виступили Герой України Степан Хмара, Голова Всеукраїнського братства ОУН-УПА Михайло Зеленчук. Привітання з'їзду надіслав і Президент України. Однак важливо, щоб у вищих ешелонах влади українських офіцерів не тільки вітали, а й прислуховувалися до їхньої позиції. За власними спостереженнями знаю, що Спілка офіцерів помітна в громадсько-політичному житті країни, але більшість задекларованих на з'їзді проблем не вирішуються на високому державному рівні. На жаль, ні в Секретаріаті Президента, ні у Верховній Раді, Кабміні, навіть у їхньому рідному Міноборони офіцерів не чують, на з'їзди не приходять, на звернення і пропозиції не відповідають. Чому так відбувається?

– Давайте реорганізуємо Спілку в політичну партію, – казали одні.

– Створимо Координаційну раду патріотичних громадських організацій і партій, – пропонували інші.

Можливо, відповідь криється в одній із тез, що прозвучала на з'їзді: "Організацію поважають, коли у неї гострі зуби".

Отже, з цього слід зробити висновки. У першу чергу новообраному керівному складу Спілки. Головою СОУ знову став В'ячеслав Білоус, першим заступником обрано Петра Костюка, заступниками – Сергія Рудюка, Євгена Лупакова, Григорія Омельченка, Бориса Мельника, Петра Шапочука та Любомира Гнатюка.

О. ШЕВЧУК

КОНТРОВЕРСІЇ

З КИМ ПОВЕДЕШСЯ...

Колись мудрий російський письменник Салтиков-Щедрін писав про своїх одноплеменців: "Народец-то наш дряной!".

А недаремно ж сказано: "З ким поведешся, від того й наберешся". Проживши кілька століть в імперії, що носила ім'я того "народца", наш колись духовно і фізично могутній народ теж почав дрібніти, перетворюватися в "народец", який породжує замість людей – людцив, які не мають права гордо заявити:

– Ніщо людське мені не чуже!

Замість людського з багатьох душ чигає нелюдське. Ось, наприклад, Ганна Герман криє в хвіст і в гриву НАТО, бо ж вона сьогодні "регіоналка", тобто належить до партії, що є складовою "п'ятої московської колони" в Україні, тож усі її члени мають, догоджаючи Москві, паплюжити і НАТО, і все, що заважає Московії досягти світового панування.

Перетворюючись у "народец", наш люд в масі своїй втратив дар державного мислення. Коло інтересів пересічного мешканця нашої країни обмежується хатою, подвір'ям, а вулиця його вже не обходить.

Тож і не дивно, що у цій державі, де стільки розвелося кандидатів і докторів наук, а то й навіть академіків, така недолуга економіка. Захопивши ВАК, псевдонауковці продукують псевдонауковців. Захопивши ВТЕК, псевдомедики множать кількість псевдоінвалідів. І таке неподобство твориться в усіх сферах нашого життя, бо ж життєвий рівень громадян залежить від якости народу: тільки високоякісний народ може продукувати високоякісну робочу силу, високоякісну адміністрацію.

Один жартівник в одному американському романі твердив: "Якщо ти вмер, то це вже надовго".

Перефразовуючи цей досить сумний афоризм, можна сказати: "Якщо ви стали народцем, то це вже надовго". Не хто інший, а саме "премудрі" українські політики нав'язали нашому народові партійну (пропорційну) виборчу систему, яка дає можливість етносу, який володіє банками та заводами, пропихати до органів державної влади своїх представників. Завдяки отій "премудрості" і повилізали на поверхню нашого політичного життя "інтернаціоналісти", тобто захисники інтересів Росії. І коли спостерігаєш їхню нахабність, наприклад, у програмі Савіка Шустера, то постає запитання: чому в тих "інтересів" така сила? Чи то вони геніально мудрі, чи то ми геніально дурні?

Російські царі на головні керівні посади наймали людей з Європи, особливо на посади міністрів фінансів. Але й ця мудрість не врятувала царську державу від краху. Мабуть, краще буде, коли народець перетвориться в народ.

м. Золочів
Львівської області

ДЗВОНИ ЧОРНОБИЛЯ

"МИ ТУТ ЩЕ БУДЕМО!"

Одна з чорнобильських вулиць сьогодні

Заходить мова і про те, що сьогоднішнім підліткам мало що відомо про Прип'ять: опитування, проведене на вулицях Києва, засвідчило, що багато юнаків і дівчат у відповідь на запитання просто знизували плечима.

Аварія на ЧАЕС переросла в катастрофу планетарного масштабу, створила на значній території України радіаційну ситуацію, що й донині впливає на здоров'я людей і довкілля.

Від співрозмовників довідався, що система моніторингу стану здоров'я постраждалих внаслідок аварії охоплює 2 133 151 особу, які обстежуються у медичних закладах.

До цієї категорії входять 227025 учасників ліквідації наслідків аварії, більше 116 тисяч евакуйованих, 1464532 особи, які проживають на радіаційно забрудненій території та 393 444 дитини віком до 15 років.

5 березня 2008 року питання функціонування та модернізації Державного реєстру було заслухано на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Коштів державного та місцевого бюджетів не вистачає для повного забезпечення потреб постраждалих ефективними лікувальними заходами, рік у рік зменшуються видатки на пільгове забезпечення постраждалих лікарськими засобами. Щоправда, торік для комплексного медико-санітарного забезпечення постраждалих держбюджетом було передбачено 44 млн 970 тис. гривень. Вперше за останні чотири роки програму профінансовано стовідсотково, і кошти освоєно у повному обсязі, хоча і ці досить великі гроші при розрахунку становлять лише 21 гривню на одного постраждалого.

БІЛИЙ ЦВІТ У ЗДИЧАВІЛИХ САДКАХ

Між тим автобус сповільнює рух. Виявляється, ми опинилися в "пробці". 50–60 авто скупчилися на контрольно-пропускному пункті "Дитятки". Вперше тут я побував у далекому вже 1986 році, коли в числі інших журналістів Київщини брав участь у випуску евакуйованої з Чорнобиля районної газети. Як і інші, працювали вахтовим методом. Тоді, пригадую, стояла похмура днина, низько над землею пливли темні хмари, а місцеві колгоспники збирали урожай, не здогадуючись, що то були для них останні на цій землі польові роботи.

Тепер же з голубої блакиті лилося золоте проміння сонця.

І все ж небезпека здоров'ю людей у зоні відчуження залишається. Особливо це стосується дітей. Недаремно, перш ніж ми перетнули смугу контрольно-пропускного пункту, співробітники міліції разів чотири-п'ять цікавилися, чи є в автобусі пасажири, які ще не досягли вісімнадцятирічного віку.

Після владнання відповідних формальностей рухаємося далі. В автобусі запала мовчанка. З обох боків шляху тягнуться смуги зелених насаджень. І тільки уважно придивившись, угледів за густими заростями контури дворів, будинків, надвірних споруд. Колись тут були села Черевач і Залісся, вирувало життя, а нині – пустка. Про наявність садиб свідчать ще плодові дерева, що зацвіли білим цвітом у вже здичавілих садках.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ЧОРНОБИЛЬСЬКІ ПАМ'ЯТНИКИ

За такими невеселими роздумами якось непомітно в'їхали до Чорнобиля. Зупинилися біля Свято-Ільїнської церкви, в якій правилося, помолилися, поставили свічки за упокій загиблих ліквідаторів.

Про те, що поруч з храмом були колись вулиці, здогадалися по вузеньких стежинах, що залишилися від колишньої проїжджої частини, і лініях електропередач. Все решта – заросло кущами і деревами.

Потім побували на меморіальному комплексі визволителям Чорнобиля від фашистських загарбників, де споруджено також пам'ятник і стелу загиблим ліквідаторам та померлим від наслідків аварії.

На кілька хвилин зупинилися біля річки Прип'яті, де побачили справжнє кладовище затоплених суден і барж – все, що залишилося від плавзасобів Дніпровської річкової флотилії, що були залучені до ліквідації наслідків катастрофи.

Постояли в глибокій зажурі біля пам'ятника з промовистим написом: "Тим, хто врятував світ". Встановлений він на честь вогнеборців, які першими вступили у двобій з невидимим ворогом.

Наступна зупинка – біля обеліска загиблим пілотам гелікоптера, що при виконанні завдання зачепився гвинтом за лінію електропередач. На цьому майданчику гвинтокрилі машини завантажувалися оловом, свинцем, глиною, піском, доломітом, летіли до станції і скидали все це в жерло реактора...

Їдемо далі. Ось уже позаду залишився контрольно-пропускний пункт "Лелів", автобус продовжує накочуватися колесами на сіру стрічку асфальтівки. Подекуди вздовж дороги стоять поодинокі автомобілі, з яких виходили люди з траурними вінками. Хоча на відрізку шляху і були відсутні вказівні знаки, сумнівів про те, що тут знаходилося колись село, не було. Люди йшли до цвинтаря, щоб уклонитися могилам рідних.

У селі Копачах, пригадую, побував разів зо два на початку дев'яностих, коли бульдозери стирали село з лиця землі. Тоді, запам'яталося, в одному місці ще зберігся тин і три вишні – тепер замість цього зеленіє трава, ростуть бур'яни. Територія поділена на рівні прямокутники, помережена переораними смугами, контури вулиць "читаються" завдяки залишкам ліній електропередач.

Обриси станції з'явилися відразу за колишнім селом. Проїжджаємо мимо недобудованих 5-го і 6-го реакторів станції. Тепер поблизу об'єктів стоять кілька сиротливих будівельних кранів, які, наче голови зажурених лелек, схилили свої стріли, застигши у глибокій скорботі.

МАНДРІВКА В ЧАСІ

Наступна зупинка – Прип'ять.

У довідниках значиться, що це місто обласного підпорядкування в Київській області засноване 4 лютого 1970 року на березі річки Прип'яті, поблизу залізничної станції Семиходи.

Головною передумовою його заснування стало будівництво однієї з найбільших у Європі Чорнобильської атомної електростанції.

Чисельність населення до аварії на Чорнобильській АЕС становила 49,4 тисячі осіб.

У місті діяло 15 шкільних закладів на 4980 місць, 5 середніх загальноосвітніх шкіл на 6786 місць, СПТУ на 600 місць. Тут функціонували палац культури "Енергетик", готель "Полісся", кінотеатр "Прометей" на 1220 місць, школа мистецтв на вісім кімнат для гурткової праці загальною місткістю 312 учнів, а ще 10 спортивних залів, 3 басейни, 10 стрілецьких тирів, 2 стадіони.

Хто пам'ятає місто до аварії, із захопленням розповідає про його чудові вулиці, сучасні архітектурні комплекси, парки і сквери, безліч клумб з багряними трояндами.

Прип'яті пророкували велике і світле майбутнє...

Один з найперспективніших населених пунктів України "спочив у Бозі", не досягши навіть свого повноліття. Місту виповнилося лише шістнадцять літ, коли його бурхливе, квітуче життя раптово було страчене катастрофою планетарного масштабу.

З часу мого останнього перебування тут на початку дев'яностих помітно деякі зміни. Тоді, наприклад, "рудий" ліс, що прийняв на себе чималий удар атомної стихії, був повністю викорчуваний. Нині ж на його місці зеленіє молодий лісок.

Відвідання Прип'яті справило гнітюче враження. За останній період тут мало що змінилося. Все ті ж будівлі з вирваними з петель дверима і вікнами, поруйновані меблі в квартирах, обдерті шпалери на стінах. У приміщенні колишньої бібліотеки підлога встелена своєрідним килимом з видавничої продукції: підшивки газет, читацькі формуляри, журнали і книги, книги, книги...

Щоправда, окремі помешкання, попри "візити" мародерів (а їхній "почерк" простежується усюди) мають більш-менш пристойний вигляд.

Любов Полякова разом із своїми подругами запросила до колишньої квартири її знайомої Людмили Білокраїнської, яка через недугу не змогла цього разу навідатися в місто. Хоч як дивно, але в оселі ми виявили окремі меблі, якимось дивом уціліле піаніно. На стіні зберігся напис річної давності: "9 травня 2007 р. Ми тут ще будемо!" і автографи підписантів.

Свого бажання приїхати сюди ще раз Любов Полякова не приховує. А тому бере кулькову ручку і на протилежній стіні залишає нове звернення до майбутнього.

У цьому ж будинку по вулиці Євгена Лазарєва,1/14 мешкала до аварії Зоя Бєликова.

– На той час я працювала головою профкомітету управління капітального будівництва ЧАЕС, – пригадує вона. – На 26 квітня 1986 року ми організували для членів колективу поїздку у Київ з відвіданням концерту Ленінградського мюзикла. Опів на шосту ранку за нами мав заїхати автобус, але його чомусь не було. Почекавши трохи, зателефонувала в автопідприємство, але ніхто не взяв слухавки. Тоді звернулася до диспетчерської автостанції. Там повідомили, що коїться щось незрозуміле, бо запланований на 5.45 рейсовий автобус, що мав вирушити до столиці, також не прибув на автостанцію.

Лише близько сьомої ранку прибула із станції "летучка", водій якої і сповістив про катастрофу.

Мені здавалося, що аварія носить локальний характер. Тому відправила до школи дітей, а сама зателефонувала на ЧАЕС до чоловіка, який був на зміні. Проте телефон не відповідав.

...Тоді вирушила сама до станції. Добиралася через лісок, який ставав на той час "рудим". Але на станцію не пропустили, тому повернулася додому. А згодом повідомили про масштаби аварії.

О 15.00 я вже разом з іншими розносила таблетки йоду по квартирах. А 27 квітня ми були евакуйовані...

...Того дня, очевидно, у Прип'яті був день "відкритих дверей" мертвого міста. Бо сюди приїхало чимало його колишніх мешканців.

Ще в дорозі познайомився з Ларисою Філоненко, яка разом з чоловіком Миколою, дочкою Тамарою і сином Віталієм вперше після трагедії на ЧАЕС поверталася в місто своєї юності.

– Я не в силах стримати своїх емоцій, – говорила вона згодом, ділячись враженнями від побаченого й пережитого. – Тут я закінчувала профтехучилище, працювала в продовольчому магазині.

Коли виїжджала з Прип'яті 27 квітня 1986 року, гадала, що залишаю його на кілька днів (у цьому переконували нас місцеві керівники). Тому з речей захопила з собою найнеобхідніше: документи, гроші, цінні речі...

І ось я знову тут. Залишала місто безтурботним дівчиськом, а знову повернулася сюди вже через 22 роки зрілою жінкою, матір'ю двох дітей.

Ви не повірите, незважаючи на хворе серце, я буквально літала, наче на крилах, про що зауважили мої рідні. Побувала в нашій і дядьковій квартирах, відвідала помешкання дідуся Петра Костюченка, який тривалий час був електриком, обслуговував залізничну дільницю на відрізку між станціям Янів і Коростень.

Завернула також до школи, там виявила в одній з кімнат табелі однокласників-восьмикласників за 1983 рік.

На жаль, і втрат важких зазнала за ці роки – пішли за межу буття мої батько і мати, дідусі й бабусі, два брати, дядько...

З подвійними почуттями залишав я Прип'ять. З одного боку, місто наче вимерло (зарослі дерева, кущі, трава, чорні зіниці вікон і дверей будівель), але ж є в Україні його колишні мешканці, які щиро радіють ось таким зустрічам й інакше себе, як прип'ятцями, не називають, мріють ще повернутися колись сюди, щоб відродити життя в своєму місті.

Коли б то так...

Микола СЕРГІЙЧУК.
Світлини автора

Навряд чи багатьом навіть на Житомирщині ще донедавна хоч щось було відомо про Олевську республіку чи, як гордо іменували цю територію її захисники, Поліську Січ, що існувала з 5 серпня до середини листопада 1941 року на території Олевського, Лугинського, Ємільчинського та частково Овруцького районів Житомирщини. Втім, чи дивуватися цьому, якщо буквально двадцять років тому навіть пам'ять про найжахливішу національну катастрофу українсь-кого народу – Голодомор 1933 року, здавалося, було надійно "викреслено" з історії. Отож, що вже говорити про тих, хто всім серцем любив Україну і не хотів бачити її в сталінській "тюрмі народів". А відтак, на відміну від боротьби радянських партизанів і підпільників, не менш кровопролитна і жертовна війна за незалежність українського народу, яку вела ОУН-УПА, досі залишається практично невідомою, на чому з вигодою для себе спекулюють ті, для кого справжні герої України – лише "зрадники" і "колаборанти". Між тим переконатись у тому, що це далеко не так (чи, точніше, зовсім не так), можна навіть на прикладі Житомирщини, яка, на переконання деяких істориків, ніколи не належала до сфери впливу оунівців.

Віктор ШПАК

НЕВІДОМА ВІЙНА

Один із загонів УПА. 1943 рік

"РАЗОМ" – НЕ ЗНАЧИТЬ "ЗАОДНО"

Стараннями пропагандистів "радянської доби" у підсвідомості більшости з нас міцно укоренилося переконання, що націоналісти повернулися в Україну разом з німецькими військами. А от про те, що "разом" – ще зовсім не означає "заодно", українцям воліли не розповідати. Як і про те, що саме похідні групи ОУН брали на себе невдячну, але вкрай потрібну насамперед для мешканців міст господарсько-адміністративну роботу з відновлення роботи комунальних служб та забезпечення населення роботою і продовольством. Особливо нагальним це завдання було у тих населених пунктах, де, керуючись вказівкою "партії і особисто тов. Сталіна", радянські спецслужби перед відступом нещадно нищили все, що могли, включаючи навіть необхідні не німцям, а насамперед покинутим напризволяще мешканцям міст об'єкти – водогони, трамвайні депо і т. ін.

На відміну від Києва, де встигли "добре" підготуватися до здачі ворогу столиці, замінувавши Хрещатик та висадивши у повітря найважливіші об'єкти життєзабезпечення міста, Житомиру пощастило більше: обласний центр, захоплений німцями без бою вже на третій тиждень війни – 9 липня 1941 року, уникнув цілеспрямованого і жорстокого руйнування.

Відтак налагоджувати життя населення створеній за активної участи оунівців-мельниківців, але очоленій бандерівцем Л. Луцюком Житомирській обласній управі, було набагато простіше відразу із кількох причин. Чи не головною з них стало те, що до 17 липня 1941 року, коли Гітлер нарешті "розпорядився" долею окупованих східних територій, запровадивши на них "цивільне німецьке управління" під опікою затятого нациста А. Розенберга, оунівці практично безперешкодно займалися створенням місцевих адміністрацій на територіях, вже зайнятих німецькими військами, але "де-факто" ще нікому не підпорядкованих.

Більше того, німецькі війська навіть отримали наказ ставитися до цивільного населення лояльно. Зокрема, у підписаній начальником тилу групи армій "Південь" інструкції від 11 липня 1941 року наголошувалося, що територію України "слід розглядати як життєвий простір дружнього нам народу", де забороняється проведення будь-яких конфіскацій у місцевого населення, а також слід поважати його релігійні вірування. До речі, на той час це була не стільки власна ініціатива німецького військового командування, як дехто досі стверджує, а продовження діючої до того державної політики "загравання" з українцями, про що, зокрема, свідчить наступний факт. Якщо до початку Другої світової війни у тодішній Польщі, до складу якої ще входила Західна Україна, на понад 7 млн українського населення було не більше 300 україномовних шкіл, то у значно меншому за площею так званому генерал-губернаторстві, створеному на окупованій німцями території, де налічувалося лише 0,7 млн українців, – вже 902 школи. Крім того, тут діяли 2 українські гімназії, понад тисяча кооперативів, 900 відділень "Просвіти", виходила щоденна газета "Краківські вісті", яка більшістю українських націоналістів розцінювалася як свідчення прихильного ставлення гітлерівського режиму до українства загалом і відродження його державности під протекторатом союзної Німеччини зокрема.

Відтак і на Житомирщині похідні оунівські групи почали діяти за вже відпрацьованим у Польщі методом, відроджуючи як господарське, так і культурне життя краю. З метою забезпечення населення области борошном вже до початку серпня цивільною владою було відновлено роботу всіх млинів, готувалися до відкриття сезону цукроваріння чотири цукрових заводи, працювали Житомирський і Бердичівський міськторги, у районах области відкрилися понад 140 філій споживчого кооперативного товариства, розпочався прийом заяв вступників до Житомирського учительського інституту, а місцевий театр 1 серпня 1941 р. виставою "Наталка Полтавка" розпочав черговий театральний сезон.

Однак гітлерівські вожді, які вже увірували в успіх "бліцкригу" проти СРСР, мали зовсім інші плани щодо країни. Відтак, коли 30 червня 1941 р. оунівці проголосили у Львові Акт відновлення державної незалежности, німецька влада відповіла першою хвилею повальних арештів провідних бандерівців, яка у липні–вересні прокотилась окупованими територіями. В результаті Житомирську обласну управу замість вчасно попередженого про небезпеку Луцюка на початку серпня очолив юрист за освітою, житомирянин О. Яценюк, одне із перших розпоряджень якого стосувалося обов'язковости використання української мови "у державних установах України". Саме так було визначено статус новостворених органів адміністративного управління у тексті документа, вміщеного у надрукованому саме в Житомирі 3 серпня 1941 р. першому числі газети "Українське слово", яка згодом видаватиметься у Києві.

Вже у середині серпня завдяки зусиллям місцевої влади в Житомирі було відновлено роботу центральної і дитячої поліклініки, "швидкої допомоги", відкрито лікарню на кілька відділень, налагоджено функціонування соціальних закладів – будинку престарілих, сиротинця для немовлят і т. д.

З метою забезпечення житомирян продуктами харчування місто було поділено на дільниці, мешканці яких прикріплювалися до магазинів, що працювали за картковою системою.

МІЖ МОЛОТОМ І КОВАДЛОМ

Користуючись тим, що 8 серпня 1941 року німецьке військове командування видало розпорядження про звільнення українців із таборів військовополонених, у Житомирі створили комітет допомоги військовополоненим Червоної Армії. Його члени не лише організовували збір одягу та харчів для передачі полоненим, а й рятували їх, допомагаючи знаходити рідних. Ще одним містком до порятунку військовополонених стало переведення хворих і поранених із табору до міської лікарні. Навряд чи варто пояснювати, що після звільнення Житомира Червоною Армією ініціаторів створення цього комітету, більшість з яких були лікарями і викладачами місцевого педінституту, звинуватили у "зраді" і "співробітництві з окупантами". Як, до речі, і всіх тих, чиїм єдиним "гріхом" насправді стало прагнення хоч якось налагодити життя покинутих напризволяще людей на окупованих німцями територіях. Більше того, карали за це як радянські, так і німецькі "спецоргани". Так, зокрема, коли у жовтні 1942 р. в Чуднівському районі вийшов друком український "Буквар", всіх причетних до його підготовки і видання, в тому числі завідуючого райвідділом освіти і кількох директорів шкіл, було заарештовано і розстріляно.

Причому, це далеко не єдиний приклад шокуючої тотожности дій двох тоталітарних режимів у боротьбі проти українського національного відродження. Вже 30 серпня 1941 року, коли, як здавалося, сталінському режиму було не до націоналістів, від рук агента НКВС у центрі Житомира загинули два видатні представники мельниківського крила ОУН – О. Сеник і М. Сціборський. Причому все свідчило, що злочин нібито вчинено бандерівцями, в результаті чого між двома течіями оунівського руху розгорілася ворожнеча, яку вміло "підігрівали" радянські та німецькі спецслужби.

Прагнення українців до фактичного відновлення української державности не залишилося непоміченим німецьким окупаційним режимом. І хоча дійсно українській владі на досить тривалий період вдалося утвердитися лише у поліській глибинці – на території вже згадуваної Олевської республіки, аж до середини листопада 1941 р. контрольованій загонами Тараса Бульби-Боровця, вже 15 вересня керівництво поліції безпеки і СД у рейхскомісаріаті "Україна" доповідало в Берлін: "Діяльність західноукраїнської групи Бандери стає все більш шкідливою в інших районах України. Там пропагують національні і політичні ідеї, для яких раніше не було практично жодного сприятливого підґрунтя. Ці ідеї становлять гостру небезпеку для німецьких інтересів сьогодні і в майбутньому".

17 жовтня 1941 р. з'явилася категорична заборона включати прихильників руху С. Бандери до загонів так званих "допоміжних поліційних команд", а 25 листопада – знаменитий наказ №12/41, в якому, зокрема, говориться: "Незаперечно встановлено, що рух Бандери готує повстання у рейхскомісаріаті "Україна", мета якого – створення незалежної України. Всі активісти руху Бандери повинні бути негайно арештовані і після ґрунтовного допиту таємно знищені як грабіжники".

З якою німецькою педантичністю втілювалася ця вказівка на місцях, можна судити вже з того, що на Житомирщині фашисти заарештують і розстріляють у лісі під Житомиром 721 учасника маніфестації в Базарі, організованої оунівцями в пам'ять жертв теж розстріляних (щоправда більшовиками) героїв Другого зимового походу армії УНР. Причому, переважна більшість знищених у лісі під Житомиром – не бандерівці, а перечісні українці і українки, які аж двічі найвищою ціною поплатилися за своє національне самоусвідомлення: вперше – коли їх розстрілювали фашисти, і вдруге – коли пам'ять про загиблих, як того і хотіли їхні кати, на довгі десятиріччя викреслили з історії.

У Києві від рук окупантів загинуть практично всі члени міської управи на чолі з мером Володимиром Багазієм. Між тим, саме цим людям, зусиллями яких столицю хоч якось готували до зими, завдячують врятованими життями десятки тисяч киян. У сумнозвісному Бабиному Яру в лютому 1942 року розстріляють групу найактивніших членів ОУН, в тому числі видатну українську поетесу Олену Телігу та майже всю редколегію вже закритої газети "Українське слово", випуск якої розпочався саме в Житомирі.

За офіційним висновком робочої групи істориків при урядовій комісії з вивчення діяльности ОУН-УПА, що працювала впродовж 1997–2004 рр., найнебезпечнішими ворогами Третього рейху на території рейхскомісаріату "Україна" у першу воєнну зиму, за визнанням нацистської поліції безпеки і СД, були не радянські партизани і підпільники, а бандерівці, бульбівці і та частина мельниківського крила ОУН, що гуртувалася довкола ще одного відомого уродженця Житомира – О. Ольжича, замученого в 1944 р. у фашистській катівні.

Більше того, на зламі 1941–1942 рр. нацистські органи безпеки дійшли висновку, що, "окрім групи ОУН Бандери, в Україні не існує жодної організації опору, яка була б здатна становити серйозну небезпеку". Відтак саме по бандерівцях, які, виконуючи директиви Першої конференції ОУН, проведеної у вересні 1941 р. у Львові, намагалися максимально використовувати будь-які легальні методи роботи, фашистськими спецслужбами було завдано нищівного удару.

"ЗАХОВАНА" ІСТОРІЯ

Ця акція в Житомирі розпочалась 3–4 лютого 1942 р. з арештів керівництва обласного проводу ОУН, провідник якого "Роман Марчак" при затриманні був застрелений німцями. Варто зауважити, що і його попередника на цьому посту – Василя Щербака (псевдо "Хома") у листопаді 1941 р. стратили фашисти. А вже 3 квітня 1942 р. начальник поліції безпеки і СД в Житомирі, доповідаючи про арешт 356-ти активістів-бандерівців та необхідність затримання ще щонайменше 2 тис. осіб, для утримання і допитів яких у місцевих в'язницях немає місця, просив дозволу на відправку арештованих до Києва.

Погодьтеся, що прикладів створення за лічені місяці настільки потужної підпільної організації історія знає мало. Причому, підпільниками-бандерівцями на Житомирщині виявились навіть далеко не рядові працівники, здавалось би, ретельно "очищених" окупантами від оунівців поліції та органів адміністративного управління: комендант Коростишівської районної поліції та його заступник, керівники райвідділів освіти, лісничі, агрономи.

Втім, як з документальною точністю доводять архівні матеріали СБУ, покінчити з бандерівським підпіллям окупантам так і не вдалося. Вже невдовзі на Житомирщині знову діяв обласний провід ОУН, чотири окружних – Бердичівський, Житомирський, Червоноармійський, Попільнянський, один надрайонний – Олевський, 24 – районних, 18 – підрайонних та 24 низові організації бандерівців.

А щодо того, чи боролися оунівці проти німців, то варто звернутися до документа, об'єктивність якого у цьому відношенні ніхто не ризикне заперечувати – офіційного звіту про роботу Житомирського підпільного обкому КП(б)У, що зберігається у державному обласному архіві: "Українські націоналісти своєю пропагандою за "Соборну Україну" переступили рамки завдань Гітлера... Німці вели боротьбу з українськими націоналістами, останні пішли у підпілля, продовжуючи свою роботу проти радянської держави і проти німців. Це дуже сильно ускладнювало обстановку для роботи комуністів".

Відтак, як свідчать документи, в 1943 році радянські партизани, які нарешті об'явилися на території области, не лише самі активно проводили "операції по знищенню гадів"-націоналістів, а й "допомагали" виявляти їх німцям, як було це, наприклад, в с. Вийтівцях Андрушівського району.

Отож, чи дивуватись тому, що впродовж десятиріч в архівах обласного КДБ, здавалося, назавжди були "поховані" матеріали про героїв, які віддали своє життя у боротьбі з фашизмом: одного з організаторів першого загону УПА на Житомирщині "Іскру", розстріляного гестапівцями 4 липня 1943 р. у Бердичеві; бандерівця Степана Костіва ("Омелька"), який загинув 2 липня 1943 р. поблизу Ружина в перестрілці з німецькими жандармами; керівника військової референтури УПА на Житомирщині Миколу Микулина ("Зенона"), який у листопаді 1943 р., оточений німцями, так і не здався живим ворогу... Втім, перелік цей можна продовжувати і продовжувати.

От тільки не лише цих імен справжніх героїв України, які віддали своє життя за її незалежність, а й бодай скупої, але чесної інформації про справжню роль УПА у партизанській війні в Україні більшість з нас досі так і не почули. Відтак навіть житомирян дивує той факт, що саме загони УПА у травні 1943 р. не лише провели на території області 15 успішних боїв із німецькою поліцією (саме поліцією, а не місцевими поліцаями, які при перших пострілах розбігалися), а й знищили поліцейську школу біля Житомира, вбивши 260 її слухачів. Вже у липні 1943 року відділи УПА знову рейдували Житомирщиною. Зокрема, у бою з ними поблизу с. Устинівки тоді загинуло понад 130 гітлерівців, а несподіваний напад бандерівців на німецьку залогу Коростеня надовго запам'ятався ворогу. І це на території, яка, за великим рахунком, не належала до сфери активних дій УПА.

Отож визнання, що "українські націоналісти завдають більше труднощів, ніж більшовицькі банди", яке прозвучало 5 травня 1943 року на нараді в Рівному за особистої участі рейхсміністра окупованих східних територій А. Розенберга, стало цілком заслуженою оцінкою. Адекватною виявилась і реакція: у червні–липні 1943 р., коли у боях на Східному фронті вирішувалась подальша доля світу, гітлерівсь-ке командування вимушене було кинути проти УПА близько 10 тис. німецьких і польських поліцаїв і жандармів, 10 мотопіхотних батальйонів вермахту, 50 танків, 27 бойових літаків, 5 бронепоїздів, угорські військові частини. Та, втративши понад 3 тисячі вояків, гітлерівці так і не змогли подолати армії нескорених...

м. Житомир

ЗА ХУТОРОМ-МИХАЙЛІВСЬКИМ

"МІЦНА РУКА" – МІЦНА ДЕРЖАВА?

Часто доводиться чути: щоб у державі був порядок – потрібно, щоб при владі була міцна рука, при цьому дехто з українців заздрісно поглядає на північно-східного сусіда…

Історія знає багато прикладів "міцних рук" на державному кермі, і всі вони мають одну спільну рису – уміння міцно триматися за владу, використовуючи різні методи впливу на громадську думку. В арсеналі таких заходів найдієвіший – систематичне втовкмачування у свідомість громадян непогрішимости "міцної руки", і що її дії єдино правильні. А ще – пошук внутрішнього й зовнішнього ворога, який стоїть на заваді до всезагального благоденства. При цьому створюється така атмосфера стосунків між громадянами, що кожен вважає за краще промовчати і стриматися від протесту, щоб не стати отим самим ворогом…

Із зовнішніми противниками, як правило, також проблем немає. Вони завжди знайдуться…

Олекса КОСАР

Ось результати досліджень, які проводилися в Росії на початку травня: основними ворогами росіяни вважають: США (25%), Грузію (25%) та Україну (21%). Звісно, що таке ставлення – це результат відповідної політики "міцної руки", спрямованої на відвертання уваги громадян від своїх внутрідержавних проблем, і демонстрування турботи "міцної руки" про захист своїх підданих від зовнішніх ворогів.

Але чи насправді "міцна рука" – це порядок, добробут громадян і розвиток та процвітання держави? Всяка медаль, як відомо, має дві сторони... Отже, погляньмо на зворотну сторону "медалі" російського суспільства.

Інститут соціально-економічних досліджень Російської Академії Наук оприлюднив дані, згідно з якими у РФ налічується 4 млн бомжів, 3 млн жебраків, близько 5 млн безпритульних дітей, 3 млн вуличних і привокзальних повій, приблизно 1,5 млн російських жінок, які працюють на панелі країн Європи й Азії. До того ж: ще 6 млн російських громадян страждають психічними розладами, 5 млн наркоманів і більше 6 млн хворіють СНІДом.

Кількість дітей-сиріт (за словами директора Дитячого фонду А. Аліханова) перевищує показник, що був наприкінці Другої світової війни: у травні 1945 – 678 тис., а нині – 750 тис.

За оцінкою Всесвітньої організації охорони здоров'я, кількість алкоголіків у Росії сягає приблизно 37–42 млн осіб. Росіяни лідирують у світі за споживанням алкоголю на душу населення – в середньому 14 літрів на рік.

За чисельністю театрів РФ на 40 місці у світі, а рівень розвитку молоді ще нижчий – на 47 місці.

Як зазначив у своїй доповіді Генпрокурор РФ В. Устинов, щорічно в Росії чиниться близько 3 млн злочинів, з яких 80 тис. убивств.

Середня тривалість життя в Росії 64,8 року. Для порівняння – у США – 75, у Китаї – 71, 3 року.

За рівнем життя громадяни РФ займають 60 місце у світі, зате за кількістю мільярдерів – у першій десятці. І ці найбагатші люди платять найнижчі податки – 13%. Для порівняння: у Франції і Швеції – 57%, у Данії – 61%, в Італії – 66%. Півтора відсотка населення РФ володіє 50-ма відсотками національного багатства.

За словами колишнього прем'єр-міністра Росії М. Касьянова, за півроку відтік капіталу із країни становить приблизно 20 млрд доларів. (Дані взяті із публікації на сайті http://narodna.pravda.com.ua/politics/48088c9f5f3cd/)

Під час затвердження Державною Думою РФ В. Путіна прем'єр-міністром, лідер російських комуністів Г. Зюганов своїм виступом створив ефект холодного душу на ейфорію "возрождєнія Россії", котра останнім часом наполегливо й послідовно втовкмачується у свідомість пересічного росіянина. (Хоча зазвичай комуністи промивають мозок населенню ще нахабніше). Зокрема він зазначив, що РФ повністю залежить від імпорту продуктів, зношеність основних фондів перевищила у два рази амортизаційні терміни, країну залишили мільйони найкращих фахівців, а щонайгірше – Путіну таки вдалося остаточно закопати демократію в Росії, що унаочнили останні президентські "вибори"...

В Україні немає "міцної руки" на кшталт російської, але й демократії також немає. В Україні – часткова демократія, її ілюзія, бо політичні партії, що одержують перемогу на виборах – це проекти великого капіталу. У Верховній Раді вони піклуються про свої інтереси, а не про загальносуспільні, і людина – виробник матеріальних благ, брутально відкинута за рівень, за яким починається деградація. То що ж це за влада народу?

І тому, якщо подивитися на українську "демократичну" дійсність за вищенаведеною статистикою, пропорційно до чисельности населення, то вона, на жаль, не набагато краща від російської.

с. Остапівка,
Варвинський р-н,
Чернігівська обл.

ДИСКУСІЯ ЗАРАДИ ДИСКУСІЇ

Нова звичка багатьох ЗМІ показувати власну демократичність і незаангажованість настільки увійшла в моду, що наші пошукачі вже й перестали задумуватися, чи є дане питання предметом дискусії, чи буде в отій суперечці народжуватись істина.

Олекса ПАЛІЙЧУК,
член НСПУ

У цьому ви можете переконатися, споглядаючи постійні штучно організовані й спонукувані ведучими теледебати. Ось, наприклад, демонстрація полеміки з приводу наруги над українською державною символікою в Карпатах. Здавалося б, тут у наших громадян двох протилежних думок не може бути. Але ж ні, бачте, треба запросити відомого "приятеля" України Корнілова, щоб той своїми вивертами й антитезами заходився нівелювати цей злочин в очах усієї громадськости.

Або чергова новина: Київрада нарешті вирішила перейменувати вулицю Січневого повстання на Івана Мазепи. Столиця і країна отримали цілком логічне рішення, продиктоване новими історичними й політичними реаліями рішення, яке відповідає нашим національним інтересам. Це може бути предметом дискусії? Аж ніяк. Одначе телеканал вирішив інакше. Модна сверблячка, якщо не певний розрахунок, спонукала його запросити соціаліста, щоб той узявся наполегливо переконувати глядачів України у шкідливості цього рішення.

Скажемо і про "дебати" з приводу присвоєння Героя України головнокомандувачеві Роману Шухевичу. Наш Президент прийняв достойне вольове рішення, не тільки історично справедливе, а й важливе для виховання сучасного і наступних поколінь українців у дусі патріотизму. Тож цей указ Президента повинні підтримати всі вітчизняні засоби масової інформації. Повинні, якщо вони теж сповідують ідеали незалежної України, мають почуття патріотизму. А що роблять насправді? Влаштовують дискусію. Запрошують анафемувати названий указ, кого ви думаєте? ...Комуніста. Наче й не знають, якої пісні той усім заспіває.

На державному рівні ми постійно говоримо про необізнаність наших громадян із сучасними завданнями НАТО. Хочемо довести його користь для України, але робимо це дуже мляво, скупо, не систематично, навіть якось вибірково. Тим часом агресивна лівацька креатура сусідньої держави широко використовує вітчизняні телеканали, аби переконати наших громадян у протилежному. Повертати до життя старі набуті страхи завжди легше, ніж прищеплювати нові погляди. І це відбувається у так званих теледиспутах.

Відомо, плюс і мінус при додаванні взаємознищуються. Та, очевидно, цього не знають окремі журналісти і їхні керівники. Декотрі телекомпанії присвячують цим, часто нудним і набридливим, діалогам чи не більшу частину свого ефірного часу.

У нашій країні, особливо на шляху її розвитку, її національного відродження, є багато питань для дискусій, і насамперед про те, що та як зробити краще, а не вдаватися до реанімації шкідливих для нашої державности гасел. Тож припинімо цю галасливу полемічну пошесть, бо в нас уже прижилась дискусія заради дискусії. Не забуваймо аксіому: ідеологічні мертв'яки мають лишатись у минулому.

"Український народ протягом своєї історії завжди народжував мужніх героїв, борців за волю України. Але дуже мало народжувалось сильних і великих політиків, які б могли закріпити успіхи, здобуті зброєю…", – пише Володимир Близнюк у вступі до своєї книги "Кривавими стежками", що була видана 2002 року в Косові. Без перебільшення, праця пана Володимира, одного з найактивніших дослідників свого краю, – наочний посібник з історії визвольних змагань українців на Гуцульщині у 1939–1955 рр. На основі спогадів живих свідків та архівних документів автор подає надзвичайно важливу інформацію: списки ОУН-УПА Верховинського та Косівського районів, які героїчно загинули під час боїв, або ж були репресованими, короткі життєписи з рідкісними, а відтак вельми цінними для історії нашого народу світлинами.

БОРГ, ЯКИЙ НЕ МОЖНА НЕ ВІДДАТИ

Анна БАГРЯНА

У розділі "Вони своєю кров'ю волю здобували" йдеться про героїв УПА із села Верхнього Ясенова (з його присілками) Верховинського району, зокрема, подаються свідчення одного з них – Івана Михайлюка. Траплялися інколи жахливі історії. Наприклад, про Гафію Михайлюк, вдову, яка йшла в гості до сестри на сусідній присілок з п'ятнадцятирічною дівчинкою. Її побачили облавники з комуністичної банди і вирішили порозважатися, стріляючи з відстані в жінку. "Заклекотіла луна лісами, а за нею рознеслося дитяче голосіння. Впала нерухомо нещасна молода вдова, поливаючи кров'ю рідну землю". Автор книги розповідає не лише про страшні злочини ворогів України і героїзм вояків УПА. Згадує також і про таке страшне явище, як зрада, підступ, адже, на жаль, чимало запроданців було і серед своїх "лісових чортів"...

Майже усі розповіді наповнює В.Близнюк фрагментами повстанського фольклору – сміливими та героїчними, коли оспівуються найвідважніші ватажки та вояки Повстанської Армії, журливими, коли йдеться про неминучу смерть у бою, й уїдливими, сповненими ненависті до ворога піснями. Більшість із них були складені під звичну у карпатських краях коломийкову мелодію, але є також і чимало маршових, стройових, народних і ліричних. Усі ці пісні є так само, як і світлини, цінним ілюстративним матеріалом до історії національно-визвольних змагань на Гуцульщині.

Гей, повстанці українські,
як це вам здається,
Прийшов москаль в наші гори та
ще з нас сміється…

У розділі "Верховинські герої визвольних змагань 1942–1955 рр." перераховано стрільців окремих боївок з короткими біографічними даними про кожного з них. Окремо є списки повстанців, які загинули під час боїв, окремо – засуджених і вивезених на Сибір – з різних сіл і містечок Верховинського району. Про долю кожного з цих людей можна було написати окрему повість, а тому праця Близнюка служитиме українським письменникам за джерело безцінних матеріалів для художніх творів, присвячених Повстанській Армії.

Невідомі бійці УПА

"Нині ще є в Україні та за її межами живі люди, котрі пройшли через пекло чужоземної неволі. Вони інколи згадують глядач...

Книга В. Близнюка "Кривавими стежками" – це зафіксована пам'ять про тих, перед ким ми, нащадки, ще й досі у великому боргу. І не віддати свого боргу тим, хто здобув для нас волю, просто не маємо права.

ВІД АВТОРА

ПАТРІОТІВ ПОВАЖАЮТЬ!

Іван АНДРУСЯК, поет

Петербурзька футбольна команда "Зеніт" нещодавно перемогла в Кубку УЄФА – це, після Ліги чемпіонів, другий за престижністю в Європі футбольний трофей. "Зеніт", як і відомий німецький клуб "Шальке-04", фінансує головна російська "держава в державі" – корпорація-монстр "Газпром" (читай: "лічно" Владімір Путін). Відтак і можливості в клубу неабиякі: досить сказати, що йому – єдиному на всьому "пост-сов'єцькому просторі" – вдалося запросити до себе, хоч уже й старенького, та все ж направду іменитого тренера Діка Адвоката. Та й підбір гравців у "Зеніті", хоч і не такий вражаючий, як у європейських грандів, а все ж доволі незлецький – торік, скажімо, їм вдалося за кругленьку суму "прикупити" капітана донецького "Шахтаря" Анатолія Тимощука, який став найдорожчим гравцем російської Прем'єр-ліги.

До Толі Тимощука – хлопця з-під Луцька, який винятково власним талантом і працьовитістю зробив хорошу футбольну кар'єру в "Шахтарі", – всі наші вболівальники завжди ставилися з неодмінною симпатією. І тому, що він направду класно грає, і через те, що він, один з украй, на жаль, небагатьох наших спортсменів, послідовно дає інтерв'ю українською мовою.

Бо зазвичай з нашими спортсменами все виходить чомусь навпаки: досить якому-небудь юному талантові з якого-небудь села з-під, скажімо, Броварів "вибитися в люди" – і він одразу ж старанно робить вигляд, що рідної мови ніколи в житті й не чув; а вже сказати нею кілька слів – то хіба за великі гроші, знімаючись у рекламі… На кого я "прозоро" натякаю – ви, вочевидь, зрозуміли! Урешті-решт, спершу слава, а відтак ганьба українського футболу Андрій Шевченко (мова тут, ясна річ, про нього) давно зрікся свого українства – ще коли, граючи в італійському "Мілані", демонстративно пожбурив на газон свою футболку з кольорами національної збірної!

Але менше з тим… Не будемо про погане. Тим паче, що є ж і зовсім інші приклади. Ось той-таки Толя Тимощук – у новій команді прижився, невдовзі навіть вдягнув капітанську пов'язку, Дік Адвокат його грою дуже задоволений, уболівальники в захваті; а що забиває мало – то не його це амплуа, він натомість "тримає на собі" центр поля, а це у футболі аж ніяк не менш важливо, ніж уміння забивати. І українським ЗМІ інтерв'ю й далі дає українською – знову ж таки, на відміну від багатьох наших "землячків", які, щойно перейшовши російський кордон, одразу ж забувають, хто вони і звідки родом.

І ось "Зеніт" виграє Кубок УЄФА. А отримувати його, ясна річ, має капітан. І ось Толя Тимощук виходить отримувати цей Кубок – і при цьому накидає собі на плечі прапор України!!!

Міг же цього не робити – тим паче, російський клуб, він там хоч і капітан, але все ж легіонер, – міг "не здогадатися"… Але ж здогадався! Але ж зробив! Бо українець – це в крові, це органічно… І коли радість, коли перемога – її просто по-людськи хочеться розділити з Батьківщиною! Нехай це перемога чужої країни – але ж він українець, він до цієї перемоги причетний, – а отже, вона трішечки й українська – почерез нього!

Він мав на це моральне право – і він скористався цим правом, щоб заявити світові: так, я граю зараз у російській команді, але я – українець! А це звучить гордо!

…Прикметно, що жоден із російських уболівальників (а тамтешні "ультрас" – неабиякі патріоти своєї країни) ані півсловом не нажаливсь Толі дорікнути. Незважаючи на "теплі" стосунки між нашими країнами. Незважаючи на шквал дикунської антиукраїнської пропаганди в російських ЗМІ. Незважаючи ні на що…

А знаєте, чому? Тому що патріотів поважають! Скрізь. Навіть у Росії! Не тих, хто за першої-ліпшої нагоди б'є себе кулаком у груди й торочить усім і кожному "я патріот", – а тих, хто чесно, сумлінно, самовіддано робить свою справу, і лише коли приходить мить тріумфу, "скромно" накидає на плечі рідний прапор!

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715

Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"

Замовлення №

Наклад 7 000примірників

Ціна договірна